

Передмова

1 РОЗРОБЛЕНО

Державною комплексною геологічною експедицією
«Укргеолбудм»

2 ВНЕСЕНО

Відділом державних нормативів і стандартів Державного комітету України у справах містобудування і архітектури.

3 ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури №42 від 27.09.1994 р.

4 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ.

ДСТУ БА.1.1-54-94

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ
Система стандартизації та нормування в будівництві
Сировина глиниста для виробництва керамічних будівельних матеріалів

Терміни та визначення

Система стандартизации и нормирования в строительстве

**Сырье глинистое для производства
керамических строительных**

материалов

Термины и определения

Standardization and normalization systems in construction

Clay raw materials for production of ceramic building materials

Terms and definitions

Чинний від 1995-01-01

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

1.1 Цей стандарт встановлює терміни та визначення основних понять, які стосуються сировини глинистої для виробництва керамічних будівельних матеріалів, їх властивостей, виробництва. Стандарт не розповсюджується на готові вироби з глинистої сировини.

1.2 Терміни, регламентовані в цьому стандарті, обов'язкові для використання в усіх видах нормативної документації: у довідковій та навчально-методичній літературі, що належить до сфери діяльності з питань стандартизації або при використанні результатів цих робіт.

1.3 Вимоги стандарту чинні для використання в роботі підприємств, установ, організацій, що діють на території України, технічних комітетів з стандартизації, науково-технічних та інженерних товариств, міністерств (відомств).

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

В цьому стандарті є посилання на такі нормативно-технічні документи:

ДСТУ 1.0-93	Державна система стандартизації України. Основні положення.
ДСТУ 1-2.--93	Державна система стандартизації України. Порядок розроблення державних стандартів.
ДСТУ 1.5.--93	Державна система стандартизації України. Загальні вимоги до побудови, викладання, оформлення та змісту стандартів.
ГОСТ 9169-75	Сырье глинистое для керамической промышленности. Классификация.
ГОСТ 26818-86	Сырье глинистое (горные породы) для производства аглопоритовых щебня и песка. Технические требования. Методы испытаний.
ГОСТ 7031-75	Глина бентонитовая для тонкой и строительной керамики.

OСТ 21-78-88	Сырьё глинистое (горные породы) для производства керамических кирпичей и камней. Технические требования. Методы испытаний.
OСТ 21-30-82	Глина тугоплавкая Артемовского месторождения
РСТ УРСР 5023-82	Сировина глиниста, органо-мінеральна з відходів вуг левидобутку та вуглезбагачення для керамічних виробів
ТУ 21-0284739-12-90	Сырьё глинистое для производства керамзитовых гравия, щебня и песка. Технические условия.
КНД 50-011-93	Основні положення та порядок розробки стандартів на терміни та визначення

3 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Для кожного поняття встановлено один стандартизований термін.

3.2 Подані визначення можна в разі необхідності розвивати шляхом введення до них похідних ознак, які доповнюють значення термінів, що використовуються. Доповнення не можуть порушувати обсяг і зміст понять, визначених у стандарті.

3.3 У стандарті, як довідкові, подані німецькі (de), англійські (en), французькі (fr) і російські (ru) відповідники стандартизованих термінів, а також визначення російською мовою.

3.4 У стандарті наведені абетковий покажчик термінів українською мовою та абеткові покажчики іншомовних відповідників стандартизованих термінів кожною мовою окремо.

3.4. У стандарті наведено абетковий покажчик термінів українською мовою та абеткові покажчики іншомовних відповідників стандартизованих термінів кожною мовою окремо.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ

4.1 сировина глиниста

de Ronton
en clay raw material
fr matière première argileuses
ru сырьё глинистое

Природні мінеральні тіла (родовища глинистих порід), що складаються переважно з глинистих мінералів та використовуються для виробництва керамічних матеріалів

Природные минеральные тела (месторождения глинистых пород), состоящие преимущественно из глинистых минералов и используемые для производства керамических материалов

4.2 глинисті породи

de Tongesteine
en clay rocks
fr roches argileuses
ru глинистые породы

Землисті мінеральні маси або тонкоуламкові гірські породи, що здатні до формування та зв'язування інших матеріалів зустрічаються у природі у пухкому, пастоподібному або ущільненому стані

Землистые минеральные массы или тонкообломочные горные породы, способные формироваться и связывать другие материалы; встречаются в природе в рыхлом, пастообразном или уплотненном состоянии

4.3 генетична класифікація

глинистих порід

Розподіл глинистих порід за умовами їх походження (утворення)

ru генетическая классификация глинистых пород
Распределение глинистых пород по условиям их происхождения (образования)

4.4 залишкові глинисті породи

de Resttongesteine
en residual clay rocks
fr roches résiduelles argileuses
ru остаточные глинистые породы

Породи, що утворилися внаслідок накопичення на місці глинистих продуктів вивітрювання різних гірських порід.
Примітка: найбільш поширені залишкові глинисті породи: первинні каоліни, бентоніти, монтморилонітові глини

Породы, образовавшиеся в результате накопления на месте глинистых продуктов выветривания различных горных пород.
Примечание: наиболее распространенные остаточные глинистые породы: первичные каолины, бентониты, монтмориллонитовые

Водні силікати та алюмосилікати шаруватої будови, які при додаванні води утворюють тісто, здатне формуватися і зберігати форму після сушіння

5.4 каолінит

Основний алюмосилікат шаруватої будови, білого з різними відтінками кольору, щільний, жирний на дотик, який зустрічається в прихованокристалічних утвореннях, пухких тонкозернистих агрегатах і має переважні розміри частинок 1 - 3 мкм (0.001 - 0.003 мм).

Примітка: спрощена хімічна формула каолініта - $Al_2O_3 \times 2SiO_2 \times 2H_2O$. Він нездатний приєднувати та утримувати значну кількість води; при сушінні порівняно вільно віддає приєднану воду

5.5 монтморилоніт

Напівкристалічний водний алюмосилікат шаруватої будови, білого з різними відтінками кольору, який утворює тонкодисперсні щільні земляні агрегати і має переважний розмір частинок менш за 1 мкм (0.001 мм).
Примітка: спрощена хімічна формула монтморилоніту - $Al_2O_3 \times 4SiO_2 \times H_2O$, він здатний інтенсивно поглинати воду в значних кількостях, при цьому сильно набухає; при сушінні важко віддає приєднану воду

5.6 гідрослюда

Гідротизований алюмосилікат шаруватої будови, який утворюється в корі вивітрювання та на останній стадії гідротермального процесу, має переважні розміри частинок близько 1 мкм (0.001 мм).

Примітка: за ступенем зв'язку з водою і своїми властивостями гідрослюда займає проміжне місце між каолінитом та монтморилонітом.

5.7 домішки в глинистих породах

Складові частинки глинистих порід, що не мають властивостей глинистих мінералів в ~ включення кварцу та уламків гірських порід, мінералів заліза, карбо-

Водные силикаты и алюмосиликаты слоистого строения; при затворении водой образуют тесто, способное формироваться и сохранять форму после сушки.

de Kaolinit

en kaolinite

fr kaolinite

ru каолинит

Основной алюмосиликат слоистого строения, белого с различными оттенками цвета, плотный, жирный на ощупь. Встречается в скрытокристаллических образованиях, рыхлых тонкозернистых агрегатах. Преобладающий размер частиц 1 - 3 мкм (0.001 - 0.003 мм).

Примечание: упрощенная химическая формула каолинита $Al_2O_3 \times 2SiO_2 \times 2H_2O$. Неспособен присоединять и прочно удерживать большое количество воды; при сушке сравнительно легко отдает присоединенную воду

de Montmorillonit

en montmorillonite

fr montmorillonite

ru монтмориллонит

Полукристаллический водный алюмосиликат слоистой структуры, белого с различными оттенками цвета; образует тонкодисперсные плотные земляные агрегаты. Преобладающий размер частиц - менее 1 мкм (0.001 мм).

Примечание: упрощенная химическая формула монтмориллонита $Al_2O_3 \times 4SiO_2 \times H_2O$. Интенсивно поглощает довольно большое количество воды, при этом сильно набухает; при сушке трудно отдает присоединенную воду

de Hydroglimmer

en hydromica

fr hygromica

ru гидрослюда

Гидротизованный алюмосиликат слоистой структуры; образуется в коре выветривания и на последней стадии гидротермального процесса. Преобладающие размеры частиц около 1 мкм (0.001 мм).

Примечание: по степени связи с водой и по своим свойствам гидрослюда занимает промежуточное положение между каолинитом и монтмориллонитом.

de Fremdstoffe

en impurities

fr impuretés

ru примеси в глинистых породах

Составные части глинистых пород, не обладающие свойствами глинистых минералов - включения кварца и обломки горных пород, минералов железа, карбо-

бонатні включення, гіпс, органічна речовина

5.8 фракційний склад глинистих порід

натные включения, гипс, органическое вещество

de Fraktionsbestand der Tongesteine
en fraction composition of clay rock
fr composition fractionnee des roches argileuses
ru фракционный состав глинистых пород

Процентний вміст за масою частинок в інтервалі розмірів, що обмежують фракцію

5.9 глиниста фракція глинистих порід

Процентное содержание по массе частиц в интервале размеров, ограничивающих фракцию

de Tonfraktionen
en clay fraction of clay rocks
fr fractions argileuses des roches argileuses

Сукупність частинок, розмір яких у діаметрі за різними класифікаціями не перевищує 10, 5,2 чи 1 мкм.

Примітка: доцільно прийняти класифікацію, згідно з якою розмір глинистих частинок не перевищує 10 мкм, тому що частинки даного розміру мають основну глинисту властивість - здатність до формування

5.10 тонкодисперсна фракція глинистих порід

ru глинистая фракция глинистых пород
Совокупность частиц, размер которых в диаметре по различным классификациям не превышает 10, 5, 2 или 1 мкм.

Примечание: целесообразно принять классификацию, по которой размер глинистых частиц не превышает 10 мкм, так как частицы данного размера обладают основным глинистым свойством - способностью формироваться

de Feindisperse Fraktionen
en fine fraction of clay rock
fr fractions fines des roches argileuses
ru тонкодисперсная фракция глинистых пород

Сукупність трьох видів глинистих частинок, які мають розміри менш за 10 і до 5 мкм, менш за 5 до 1 мкм та менш за 1 мкм.

Совокупность трех видов глинистых частиц размером менее 10 до 5 мкм; менее 5 до 1 мкм и менее 1 мкм.

Примітка: класифікація глинистих порід на грубо-, низько-, середньо- та високодисперсні проводиться за вмістом в них фракцій, менш за 10 та 1 мкм

5.11 алевритова фракція глинистих порід

Примечание: классификация глинистых пород на грубо- низко-, средне- и высокодисперсные проводится в зависимости от содержания в них фракций менее 10 и 1 мкм

de Aleuritfraktionen
en aleurolite fraction of clay rocks
fr fractions aleuroliques des roches argileuses
ru алевритовая фракция глинистых пород

Сукупність частинок розміром 0.01-0.1 мм

Совокупность частиц размером 0.01-0.1 мм

5.12 піскова фракція глинистих порід

de Sandfraktionen
en sand fraction of clay rocks
fr fractions des sable
ru песчаная фракция глинистых пород

Сукупність частинок розміром більш за 0.14 мм

Совокупность частиц размером более 0.14 мм

5.13 крупнозерниста включення глинистих порід

de Grobkornige Einschlusse
en coarse-grained inclusions of clay rocks

		fr	inclusions à gros grains
		ru	крупнозернистые включения глинистых пород
	Домішки з розмірами фракцій більш за 0.5 мм		Примеси с размерами фракций более 0.5 мм
5.14	хімічний склад глинистих порід	de	Chemische Zusammensetzung der Tongesteine
		en	chemical composition of clay rock
		fr	composition chimique des roches argileuses
		ru	химический состав глинистых пород
	Процентний вміст хімічних сполук, головними з яких є оксиди кремнію та металів		Процентное содержание химических соединений, главным из которых являются оксиды кремния и металлов
5.15	діоксид кремнію (SiO₂)	de	Siliziumdioxid
		en	silicon dioxide
		fr	dioxyde de silicium
		ru	диоксид кремния (SiO ₂)
	Основний компонент глинистих мінералів, який також може бути присутнім у породах у вигляді мінералу кварцу		Основной компонент глинистых минералов; может также присутствовать в составе пород в виде минерала кварца
5.16	вільний кварц (SiO₂ в.)	de	Freie Kieselerde
		en	free silica
		fr	silice libre
		ru	свободный кварц (SiO ₂ св.)
	Кремнезем у вигляді домішок кварцевого піску		Кремнезем, представленный примесями кварцевого песка
5.17	оксид алюмінію (Al₂O₃) (глинозем)	de	Aluminiumoxid
		en	alumina
		fr	alumine
		ru	оксид алюминия (Al ₂ O ₃). (глинозем)
	Найбільш тугоплавкий оксид який, знаходиться у зв'язаному стані і є головною складовою частиною, що обумовлює вогнетривкість та пластичність глин		Наиболее тугоплавкий оксид, находится в связанном состоянии и является главной составной частью, обуславливающей огнеупорность и пластичность глин
5.18	оксиди заліза (FeO, Fe₂O₃)	de	Eisenoxid
		en	ferric oxide
		fr	oxyde ferrique
		ru	оксиды железа (FeO, Fe ₂ O ₃)
	Належать до плавунів та фарбуючих оксидів і знаходяться, головним чином, у складі домішок		Относится к плавням и красящим окислам; находятся, главным образом, в составе примесей
5.19	діоксид титану TiO₂	de	Titandioxid
		en	titanium dioxide
		fr	dioxyde de titane
		ru	диоксид титана (TiO ₂)
	Належить до фарбуючих оксидів і знаходиться в домішках		Относится к красящим окислам; находится в примесях
5.20	оксиди лужних металів (Na₂O, K₂O)	de	Alkalimetalloxide
		en	alkaline metal oxides
		fr	oxydes des métaux alcalins

Плавні, які входять до складу глинистих мінералів і можуть також бути в домішках у вигляді водорозчинних солей

5.21 плавні

Природні матеріали, які знижують температуру спікання та вогнетривкість глинистих порід і підвищують щільність обпаленого вибору

5.22 оксиди лужноземельних металів (CaO, МдО)

Плавні, які знаходяться звичайно в крупнозернистих включеннях у вигляді кальциту (CaCO₃) та доломіту (МдСО₃) як шкідливі домішки, що обумовлюють характерні вади виробів - «дутик», можуть також входити до складу деяких глинистих мінералів (мергелів)

5.23 шкідливі хімічні сполуки глинистих порід

Сполуки, які чинять шкідливий вплив на технологічне обладнання, дають шкідливі викиди в атмосферу; їх допустимі кількості регламентуються стандартами на види сировини та готові матеріали

5.24 органічна речовина глинистих порід

Домішки органічного походження, які позитивно впливають на спучування глинистих порід, що важливо при виробництві керамзитового та аглопоритового гравію

6 ВИДИ ГЛИНИСТИХ ПОРІД

6.1 глина

Землисті мінеральні маси чи тонкоуламкові гірські породи,

ru оксиди щелочных металлов (Na₂O, K₂O):

Плавни; входят в состав глинистых минералов; могут также присутствовать в примесях в виде водорастворимых солей

ru плавни

Природные материалы, понижающие температуру спекания и огнеупорность глинистых пород и повышающие плотность обожженного изделия

de Erdalkalimetalloxide

en alkali-earth metal oxides

fr oxydes des métaux alcalino-terreux

ru оксиды щелочноземельных металлов (CaO, МдО)

Плавни; находятся обычно в крупно-зернистых включениях в виде кальцита (CaCO₃) и доломита (МдСО₃) в качестве вредных примесей, обуславливающих характерные пороки изделий - «дутик». Могут также входить в состав некоторых глинистых минералов (мергелей)

de Schädliche chemische Verbindungen

en detrimental chemical compounds

fr combinaisons chimiques nocives (nuisibles)

ru вредные химические соединения глинистых пород

Соединения, оказывающие вредные воздействия на технологическое оборудование, дают вредные выбросы в атмосферу; их допустимое содержание регламентируется соответствующими стандартами на виды сырья и готовые материалы

de Organischer Stoff

en organic matter

fr matière organique

ru органическое вещество глинистых пород

Примесь органического происхождения, оказывает положительное воздействие на вспучиваемость глинистых пород, что важно при производстве керамзитового и аглопоритового гравия

de Ton

en clay

fr argile

ru глина

Землистые минеральные массы или тонкообломочные горные

здатні з водою утворювати пластичне тісто, що після висихання зберігає надану йому форму, а після випалу набирає твердість каменя	породы, способные с водой образовывать пластичное тесто, по высухании сохраняющее приданную ему форму, а после обжига приобретающее твердость камня.
6.2 суглинки	de Lehm en loam fr limon ru суглинки
Пухкі відклади, що мають 30-50 відсотків тонкодисперсних частинок розміром менших за 10 мкм (0,01мм) та 70-50 відсотків уламкового матеріалу фракцій більших за 0,01 мм	Рыхлые отложения, содержанием 30-50 процентов тонкодисперсных частиц размером менее 10 мкм (0,01 мм) и 70-50 процентов обломочного материала фракций крупнее 0,01 мм
6.3 супіски	de Lehmiger Feinsand en sand loams fr limons sableux ru супеси
Пухкі відклади, які в порівнянні з суглинками мають менший вміст тонкодисперсних частинок та відповідно більший - уламкового матеріалу	Рыхлые отложения, которые, по сравнению с суглинками, имеют меньшее содержание тонкодисперсных частиц и, соответственно, большее - обломочного материала
6.4 каолін	de Kaolin en kaolin fr kaolin ru каолин
Гірська порода білого з відтінками кольору, глиниста частина якої переважно складена з каолініту, з високою вогнетривкістю та низькою пластичністю	Горная порода белого с оттенками цвета, глинистая часть которой состоит преимущественно из каолинита, обладает высокой огнеупорностью и низкой пластичностью
6.5 глинисті сланці	de Tonschiefer en clay shales fr schistes ordinaires ru глинистые сланцы
Метаморфічні щільні сланцюваті породи, глинисті мінерали яких перейшли у слюди, хлорити: як домішки присутні кварц, вуглиста речовина, залізорудні мінерали. Сланці розмокають у воді лише після подрібнення, при сушінні легко віддають воду	Метаморфические плотные сланцеватые породы, глинистые материалы которых, перешли в слюды, хлориты, в качестве примесей присутствуют кварц, железорудные минералы, углистое вещество. Сланцы размокают в воде только после измельчения: при сушке легко отдают воду
6.6 аргіліт	de Argillith en argilite (claystone) fr argil(l)ite ru аргиллит
Каменеподібна порода, утворена внаслідок ущільнення, дегідратації та цементації глин; яка розмочується у воді лише після подрібнення	Каменеподобная порода, образующаяся в результате уплотнения, дегидратации и цементации глин; размочает в воде только после измельчения

6.7 алевроліт

de Aleurolith
en aleurolite
fr aleurolite
ru алевролит

Зцементована осадова порода, що складається переважно з частинок алевроитової фракції розміром 0.01-0.1 мм

Сцементированная осадочная порода, состоящая преимущественно из частиц алевроитовой фракции размером 0.01 - 0.1 мм

6.8 бентонітова глина

de Bentonitton
en bennite
fr argile bentonitique (benthonite)
ru бентонитовая глина

Осадова гірська порода, що складається переважно з монтморілоніту, завдяки чому має здатність до набухання, яка використовується для виробництва керамічних плиток, фарфору, електро- та радіо-керамічних виробів

Осадочная горная порода, состоящая преимущественно из монтмориллонита, чем обусловлена способность к набуханию; используется для производства керамических плиток, фарфора, электро- и радиокерамики

6.9 лес

de Löß
en loess
fr loess
ru лесс

Пухка нерашчувата осадова порода з вапняковопіскуватими включеннями розміром 0,01-0,05 мм

Рыхлая неслоистая осадочная порода с известково-песчанистыми включениями размером 0,01-0,05 мм

7 ОСНОВНІ ВЛАСТИВОСТІ ГЛИНИСТИХ ПОРІД

7.1 природна вологість глинистих порід

de Natürliche Feuchtigkeit
en natural humidity
fr humidité naturelle
ru естественная влажность глинистых пород

Вологість у родовищі, яка залежить від здатності порід утримувати воду

Влажность пород на месторождении; зависит от их способности удерживать воду

7.2 водні та механічні властивості глинистих порід

de Wasser- und mechanische
Eigenschaften;
en water and mechanical properties;
fr propriétés d'eau et mécaniques
ru водные и механические свойства глинистых пород

Властивості, що виявляються при заміщуванні водою та механічних впливах

Свойства, проявляемые при затворении водой и механических воздействиях

7.3 пластичність глинистих порід

de Plastizität
en plasticity,
fr plasticité
ru пластичность глинистых пород

Здатність при замішуванні водою створювати тісто, яке під впливом зовнішніх дій може приймати будь-яку необхідну форму без появи тріщин та зберігати надану форму після припинення цих дій, під час сушіння та випалювання

Способность при затворении водой образовывать тесто, которое под влиянием внешних воздействий может принимать любую форму без появления трещин и сохранять приданную форму после прекращения этих воздействий, при сушке и обжиге

7.4 число пластичності

Кількісний умовний вираз властивості пластичності, який у керамічній промисловості визначається як різниця між вологостями глинистої маси, що відповідають нижній межі текучості та межі розкочування

7.5 зв'язуюча здатність глинистих порід

Властивість зв'язувати частинки непластичних матеріалів, зберігаючи здатність маси формуватися та давати після сушіння досить міцний напівфабрикат.

Примітка: кількісно визначається міцністю на згин у сухому стані

7.6 набухання глинистих порід

Здатність збільшуватися в об'ємі внаслідок поглинання води

7.7 сушильні властивості глинистих порід

Властивості, які відбивають зміни, що відбуваються в глинистих породах під час їх сушіння

7.8 тріщиностійкість глинистих порід

Здатність витримувати без тріщин напруження, що виникають під час сушіння

7.9 чутливість глинистих порід до сушіння

Властивість, що характеризується тріщиностійкістю в процесі сушіння

7.10 коефіцієнт чутливості

de Plastizitätszahl
en plasticity index
fr indice de plasticité
ru число пластичности

Количественное условное выражение свойства пластичности; в керамической промышленности определяется как разность влажностей глинистой массы, соответствующих нижней границе текучести и границе раскатывания

de Bindefähigkeit
en binding capacity
fr pouvoir liant
ru связующая способность глинистых пород

Свойство связывать частицы непластичных материалов, сохраняя способность массы формоваться и давать после сушки достаточно прочный полуфабрикат.

Примечание: количественно определяется прочностью на изгиб в сухом состоянии

de Quellen
en swelling
fr gonflement
ru набухание глинистых пород

Способность увеличиваться в объеме вследствие поглощения воды

de Trockeneigenschaften
en drying properties
fr propriétés de séchage
ru сушильные свойства глинистых пород

Свойства, отражающие изменения, происходящие в глинистых породах при их сушке

de Rißeständigkeit
en crack resistance
fr résistance à la fissuration
ru трещиностойкость глинистых пород

Способность выдерживать без трещин напряжения, возникающие при сушке

de Trocknungsempfindlichkeit
en drying sensitivity
fr sensibilité au séchage
ru чувствительность глинистых пород к сушке

Свойство, характеризующиеся трещиностойкостью в процессе сушки

de Trockenempfindlichkeitszahl

до сушіння	en sensitivity coefficient to drying fr coefficient de sensibilité au séchage ru коэффициент чувствительности к сушке
Умовний коефіцієнт, що кількісно характеризує чутливість глинистих порід до сушіння та визначає прийнятний режим сушіння.	Условный коэффициент, количественно характеризующий чувствительность глинистых пород к сушке и определяющий приемлемый режим сушки.
Примітка: вимірюється за методом Чижського у секундах до появи тріщин на стандартному зразку в умовах опромінювання його обумовленим тепловим потоком: а також за методом Носової - співвідношення об'єму усадки до об'єму пор - або іншими методами	Примечание: измеряется по методу Чижского в секундах до появления трещин на стандартном образце в условиях излучения на него обусловленного теплового потока и методу Носовой - отношением объема усадки к объему пор - или другими методами
7.11 повітряна усадка глинистих порід	de Luftschwindung en air shrinkage fr retrait à l'air ru воздушная усадка глинистых пород Уменьшение линейных и объемных размеров образца при его сушке
Зменшення лінійних та об'ємних розмірів зразка під час його сушіння	Уменьшение линейных и объемных размеров образца при его сушке
7.12 випалювальні властивості глинистих порід	de Brenneneigenschaften en roasting properties fr propriétés de calcination ru обжиговые свойства глинистых пород
Властивості, що виявляються в процесі випалу формових мас при високих температурах	Свойства, проявляющиеся в процессе обжига формовочных масс при высоких температурах
7.13 вогнетривкість глинистих порід	de Feuerbeständigkeit en refractoriness fr refractairité ru огнеупорность глинистых пород
Властивість керамічних матеріалів протистояти дії високих температур без розм'якшення та розплавлення	Свойство керамических материалов противостоять воздействию высоких температур без размягчения и расплавления
7.14 показник вогнетривкості	de Feuerbeständigkeitswert en refractoriness index fr indice de refractairité ru показатель огнеупорности
Кількісне вираження властивості вогнетривкості, що визначається температурою падіння піроскопів в умовах нагрівання виготовлених із випробуваного, матеріалу	Количественное выражение свойства огнеупорности, определяющееся температурой падения пироскопов в условиях нагревания, изготовленных из испытуемого материала
7.15 спікливість глинистих порід	de Sinterfähigkeit sintering ability pouvoir agglomerant en спекаемость глинистых пород fr
Здатність ущільнюватись при випалюванні з утворенням твердого камнеподібного черепка зі зниженням водопоглинання до 5 відсотків	Свойство уплотняться при обжиге с образованием твердого камнеподобного черепка со снижением водопоглощения до 5 процентов
7.16 температура спікання глинистих порід	de Sinterungstemperatur sintering temperature en température température d'agglomération

Температура, за якої випалюваний черепок без ознак перепалу зменшує своє водопоглинання до 5 відсотків і менше

7.17 ступінь спікання глинистих порід

Характеризується значенням водопоглинання черепка при спіканні, в залежності від якого глинисті породи поділяються на середне- та сильноспікливі

7.18 інтервал спікання глинистих порід

Температурний інтервал від початку спікання до початку перепалу - деформацій, спучування, оплавлення

7.19 вогнева усадка або ріст глинистих порід

Змінювання лінійних та об'ємних розмірів повітряно-сухого зразка під впливом фізико-хімічних процесів, що супроводжують випалювання

7.20 інтервал випалювання глинистих порід

Температурний інтервал, в межах якого можна одержати вироб з необхідними властивостями

7.21 спучуваність глинистих порід

Здатність збільшуватися в об'ємі під час випалювання з утворенням міцного пористого матеріалу ніздрюватої структури

7.22 температура спучування глинистих порід

Температура, за якої можна одержати гранули штучних пористих заповнювачів без деформацій та оплавлень поверхні з мінімальною густиною

7.23 інтервал спучування глинистих порід

fr температура спекания глинистых пород
ru Температура, при которой обжигаемый черепок без признаков пережога уменьшает свое водопоглощение до 5 процентов и меньше

de Sinterunggrad
en sintering degree
fr degre de pouvoir agglomerant
ru степень спекания глинистых пород

Характеризується значенням водопоглинання черепка при спеканні, в залежності від якого глинисті породи діляться на середне- і сильноспекаючі

de Sinterintervall
en sintering interval
fr intervalle de frittage
ru интервал спекания глинистых пород

Температурний інтервал від начала спекания до начала пережога - деформацій, вспучивання, сплавлення

de Brennschwindung und Wachsen
en fire shrinkage or growth
fr retrait à la cuisson et croissance
ru огневая усадка или рост глинистых пород

Изменение линейных и объемных размеров воздушно-сухого образца под влиянием физико-химических процессов, сопровождающих обжиг

de Brennintervall
en firing interval
fr intervalle de calcination
ru интервал обжига глинистых пород

Температурний інтервал, в пределах которого можно получить изделие с требуемыми свойствами

de Aufblähen
en bloating
fr expansion
ru вспучиваемость глинистых пород

Способность увеличиваться в объеме во время обжига с образованием прочного пористого материала ячеистой структуры

de Blähtemperatur
en bloating temperature
fr température d'expansion
ru температура вспучивания глинистых пород

Температура, при которой могут быть получены гранулы искусственных пористых заполнителей без деформаций и оплавлений поверхности с минимальной плотностью

de Blähintervall
en bloating interval
fr intervalle d'expansion

		ru	інтервал вспучивання глинистх пород Интервал между температурой вспучивания и температурой, при которой плотность гранул составляет 1,0 г/см ³
7.24	Інтервал між температурою спучування та температурою, за якої густина гранул складає 1,0 г/см ³ коефіцієнт спучування	de	Blähkoeffizient
		en	bloating index
		fr	coefficient d'expansion
		ru	коэффициент вспучивания
7.25	Кількісне вираження властивості спучування, яке вимірюється відношенням об'єму спученої гранули до об'єму гранули, що надходить до спучування густина глинистх порід	de	Dichte
		en	density
		fr	densité
		ru	плотность глинистх пород
7.26	Властивість, що кількісно характеризується відношенням маси до об'єму дійсна густина глинистх порід (Нд питома вага)	de	Wahre Dichte
		en	real density
		fr	densité réelle
		ru	истинная плотность глинистх пород
7.27	Густина без урахування пор та тріщин середня густина глинистх порід (Нд об'ємна маса)	de	Mittlere Dichte
		en	average density
		fr	densité moyenne
		ru	средняя плотность глинистх пород
7.28	Густина з урахуванням пор та тріщин насіпна густина (Нд насипна об'ємна маса)	de	Schüttdichte
		en	bulk density
		fr	densité en vrac
		ru	насыпная плотность
7.29	Густина одиниці об'єму в сипкому стані пористість глинистх порід	de	Porosität
		en	porosity
		fr	porosité
		ru	пористость глинистх пород
7.30	Наявність пор у твердому матеріалі, що кількісно характеризується відносною частиною об'єму матеріалу, зайнятого порами відкрита пористість	de	Offene Porosität
		en	open porosity
		fr	porosité ouverte
		ru	открытая пористость
	Відносний об'єм пор та тріщин,		Относительный объем пор и тре-

	сполучених із зовнішнім середовищем		щин, щообщаються с внешней средой
7.31	закрита пористість	de	Geschlossene Porosität
		en	closed porosity
		fr	porosité close
		ru	закрытая пористость
	Відносний об'єм пор та тріщин, не сполучених з зовнішнім середовищем		Относительный об'єм пор и трещин, не сообщаются с внешней средой
7.32	загальна пористість	de	Gesamtporosität
		en	total porosity
		fr	porosité absolue (totale)
		ru	общая пористость
	Сумарний об'єм закритих та відкритих пор		Суммарный об'єм закрытых и открытых пор
7.33	водопоглинання глинистих порід	de	Wasseraufnahme
		en	water absorption
		fr	absorption d'eau
		ru	водопоглощение глинистых пород
	Властивість вбирати та утримувати в порах воду, яка кількісно характеризується відношенням маси поглинутої води до маси того ж зразка, висушеного до постійної ваги		Свойство впитывать и удерживать в порах воду; количественно характеризуется отношением массы поглощенной воды к массе этого же образца, высушенного до постоянного веса
7.34	міцність глинистих порід	de	Festigkeit
		en	strength
		fr	résistance
		ru	прочность глинистых пород
	Властивість випаленого черепка чинити опір руйнуванню під дією зовнішніх навантажень		Свойство обоженого черепка сопротивляться разрушению под действием внешних нагрузок
7.35	межа міцності	de	Festigkeitsgrenze ultimate strength
		en	limite de resistance предел прочности
		fr	
		ru	
	Міра короткочасної міцності, яка кількісно відбивається максимальною напругою, за якої матеріал руйнується від статичного навантаження		Мера кратковременной прочности; количественно выражаемая максимальным напряжением, при которой материал разрушается от действия статической нагрузки
7.36	морозостійкість глинистих порід	de	Frostbeständigkeit
		en	frost resistance
		fr	résistance au gel
		ru	морозостойкость глинистых пород
	Здатність випаленого черепка зберігати свої фізико-механічні властивості під дією знакоперемінних температур		Способность обоженого черепка сохранять свои физико-механические свойства при действии знакопеременных температур
7.37	показник морозостійкості	de	Frostbeständigkeitsindex frost
		en	resistance index indice de résistance au
		fr	gel показатель морозостойкости
		ru	
	Кількість циклів поперемінного заморожування та розморожування без ознак руйнування матеріалу та значної втрати в масі		Количество циклов поперемінного замораживания и оттаивания, которое материал выдерживает без признаков разрушения и значительной потери в массе

7.38 радіоактивність глинистих порід

de	Radioaktivität
en	radioactivity
fr	radioactivité
ru	радиоактивность глинистых пород

Здатність до іонізаційного випромінювання внаслідок присутності в їх складі природних радіоактивних елементів (радіонуклідів).

Примітка: при обов'язковому радіційно-гігієнічному оцінюванні порід (РГО) визначається сумарна питома активність природних радіонуклідів радію - 226, торію - 232, калію - 40, в залежності від її кількості, породи розподіляються на класи відповідно з якими і встановлюється галузь їх можливого застосування в будівництві

Способность к ионизирующему излучению вследствие содержания в своем составе естественных радиоактивных элементов (радионуклидов).

Примечание: при обязательной радиационно-гигиенической оценке пород (РГО) определяется суммарная удельная активность естественных радионуклидов радия - 226, тория - 232 и калия - 40, в зависимости от ее количества, породы распределяются на классы, по которым устанавливается область их возможного применения в строительстве

Абетковий показник українських термінів

Алевроліт.....	6.7
Алевритова фракція глинистих порід.....	5.11
Аргіліт.....	6.6
Бентонітова глина.....	6.8
Відкрита пористість.....	7.30
Вільний кварц.....	5.16
Випалювальні властивості глинистих порід.....	7.12
Вогнева усадка чи ріст глинистих порід.....	7.19
Вогнетривкість глинистих порід.....	7.13
Водні та механічні властивості глинистих порід.....	7.2
Водопоглинання глинистих порід.....	7.33
Генетична класифікація глинистих порід.....	4.3
Гідрослюда.....	5.6
Глина.....	6.1
Глиниста речовина.....	5.2
Глинисті мінерали.....	5.3
Глинисті породи.....	4.2
Глинисті сланці.....	6.5
Глиниста фракція глинистих порід.....	5.9
Густина глинистих порід.....	7.25
Діоксид кремнію.....	5.15
Діоксид титану.....	5.19
Дійсна густина глинистих порід.....	7.26
Домішки в глинистих породах.....	5.7

Загальна пористість.....	7.32
Закрита пористість	7.31
Залишкові глинисті породи.....	4.4
Зв'язуюча здатність глинистих порід.....	7.5
Інтервал випалювання глинистих порід	7.20
Інтервал спікання глинистих порід.....	7.18
Інтервал спучування глинистих порід.....	7.23
каолін.....	6.4
Каолініт.....	5.4
Коефіцієнт спучування.....	7.24
Коефіцієнт чутливості до сушіння.....	7.10
Крупнозернисті включення глинистих порід.....	5.13
Лес.....	6.9
Межа міцності.....	7.15
Метаморфогенні глинисті породи.....	4.6
Міцність глинистих порід.....	7.34
Монтморилоніт	5.5
Морозостійкість глинистих порід.....	7.36
Набухання глинистих порід	7.6
Насипна густина.....	7.28
Оксид алюмінію.....	5.17
Оксиди заліза.....	5.18
Оксиди лужних металів.....	5.20
Оксиди лужноземельних металів.....	5.22
Органічна речовина глинистих порід.....	5.24
Осадкові глинисті породи	4.5
Піскова фракція глинистих порід.....	5.12
Плавні.....	5.21
Пластичність глинистих порід.....	7.3
Повітряна усадка глинистих порід.....	7.11
Показник вогнетривкості.....	7.14
Показник морозостійкості.....	7.37
Пористість глинистих порід.....	7.29
Природна вологість глинистих порід.....	7.1
Промислова класифікація глинистих порід.....	4.7
Радіоактивність глинистих порід	7.38
Речовинний склад глинистих порід.....	5.1
Середня густина глинистих порід.....	7.27
Сировина глиниста.....	4.1
Співвідношення глинистих порід.....	7.15

Слущуваність глинистих порід.....	7.21
Суглинки.....	6.2
Супіски.....	.63
Сушильні властивості глинистих порід.....	7.7
Ступінь спікання глинистих порід.....	7.17
Температура спікання глинистих порід.....	7.16
Температура слущування глинистих порід.....	7.22
Тонкодисперсна фракція глинистих порід.....	5.10
Тріщинотійкість глинистих порід.....	7.8
Фракційний склад глинистих порід.....	5.8
Хімічний склад глинистих порід.....	5.14
Число пластичності.....	7.4
Чутливість глинистих порід до сушіння.....	7.9
Шкідливі хімічні сполуки глинистих порід.....	5.23

Абетковий покажчик німецьких термінів

Absadztongesteine.....	4.5
Aleurolith.....	6.7
Aleurolitfraktionen.....	5.11
Alkalimetalloxide.....	5.20
Alumrumoxid.....	5.17
Argillith.....	6.6
Aufblähen.....	7.21
Bentonitton.....	6.8
Binfefähigkeit.....	7.5
Blähintervall.....	7.23
Blähkoeffizient.....	7.24
Blähtemperatur.....	7.22
Brenneigenschaften.....	7.12
Brennenintervall.....	7.20
Brennschwindung und Wachen.....	7.19
Chemische Zusammensetzung der Tongesteine.....	5.14
Dichte.....	7.25
Eisenoxid.....	5.18
Erdalkalimetalloxide.....	5.22
Feindisperse Fraktionen.....	5.10
Festigkeit.....	7.34
Festigkeitsgrenze.....	7.35
Feuerbeständigkeit.....	7.13
Feuerbeständigkeitswert.....	7.14
Fraktionbestand der Tongesteine.....	5.8
Freie Kieselerde.....	5.16
Fremdstoffe.....	5.7
Frostbeständigkeit.....	7.36
Frostbeständigkeitsindex.....	7.37
Gesamtporosität.....	7.32
Geschlossene Porosität.....	7.31

Grobkornige	5.13
Einschlüsse.....	
Hydroglimmer.....	5.6
Kaolin.....	6.4
Kaolinit.....	5.4
Lehm.....	6.2
Lehmiger	6.3
Feinsand.....	
Loß.....	6.9
Luftschwindung.....	7.11
Metamorphogene tonige Gesteine.....	4.6
Mittlere	7.27
Dichte.....	
Montmorillonit.....	5.5
Natürliche	7.1
Feuchtigkeit.....	
Offene	7.30
porosität.....	
Organischer	5.24
Stoff.....	
Plastizität.....	7.3
Plastizitätszahl	7.4
Porosität.....	7.29
Quellen	7.6
Radioaktivität.....	7.38
Resttongesteine.....	4.4
Rißbeständigkeit	7.8
Rohton	4.1
Sandfraktionen.....	5.12
Schadliche chemische	5.23
Verbindungen.....	7.28
Schüttdichte.....	
Siliziumdioxid.....	5.15
Sinterfähigkeit.....	7.15
Sinterintervall.....	7.18
Sinterungsgang.....	7.17
Sinterungstemperatur.....	7.16
Stoffliche Zusammensetzung toniger Gesteine	5.1
Titandioxid.....	5.19
Ton.....	6.1
Tonfraktionen.....	5.9
Tongestein.....	4.2
Toniger	5.2
Stoff	
Tonminerale.....	5.3
Tonschiefer	6.5
Trockeneigenschaften.....	7.7
Trockenempfindlichkeitszahl	7.10
Trocknungsempfindlichkeit.....	7.9
Wahre	7.26
Dichte.....	
Wasseraufnahme	7.33
Wasser- und mechanische Eigenschaften.....	7.2

Абетковий показчик англійських термінів

Air shrinkage.....	7.11
Aleurolite.....	6.7
Aleurolite fraction of clay rocks.....	5.11
Alkali-earth metals oxides	5.22
Alkaline metals oxides.....	5.20
Alumina.....	5.17
Argillite (claystone).....	6.6
Average density.....	7.27
Bentonite.....	6.8
Binding capacity	7.5
Bloating.....	7.21
Bloating index .	7.24
Bloating interval	7.23
Bloating temperature.....	7.22
Bulk density.....	7.28
Chemical composition of clay rock.....	5.14
Clay.....	6.1
Clay fraction of Clay rock.....	5.9
Clay matter.....	5.2
Clay minerals.....	5.3
Clay raw material.....	4.1
Clay rocks	4.2
Clay shales.....	6.5
Closed porosity.....	7.31
Coarse-grained inclusions of clay rocks.....	5.13
Crack resistance.....	7.8
Density.....	7.25
Detrimental chemical compounds.....	5.23
Drying properties	7.7
Drying sensitivity.....	7.9
Ferric oxide.....	5.18
Fine fraction of clay rock.....	5.10
Fire shrinkage or growth.....	7.19
Firing interval.....	7.20
Fraction composition of clay rock.....	5.8
Free silica.....	5.16
Frost resistance.....	7.36

Frost resistance index.....	7.37
Hydromica.....	5.6
Impurities.....	5.7
Kaolin.....	6.4
Kaolinite.....	5.4
Loam.....	6.2
Loess.....	6.9
Metamorphogene clay rocks.....	4.6
Mineral composition of clay rocks.....	5.1
Montmorillonite.....	5.5
Natural humidity.....	7.1
Open porosity.....	7.30
Organic matter	5.24
Plasticity.....	7.3
Plasticity index	7.4
Porosity.....	7.29
Radioactivity.....	7.38
Real density.....	7.26
Refractoriness.....	7.13
Refractoriness index.....	7.14
Residual clay rocks.....	4.4
Roasting properties.....	7.12
Sand fraction of clay rocks.....	5.12
Sand loams	6.3
Sedimentary clay rocks.....	4.5
Sensitivity coefficient to drying.....	7.10
Silicon dioxide.....	5.15
Sintering ability.....	7.15
Sintering degree.....	7.17
Sintering interval.....	7.18
Sintering temperature.....	7.16
Strength.....	7.34
Swelling.....	7.6
Titanium dioxide.....	5.19
Total porosity.....	7.32
Ultimate strength.....	7.35
Water absorption.....	7.33
Water and mechanical properties of clay rocks.....	7.2

Абетковий покажчик французьких термінів	
Absorption	7.33
d'eau.....	
Aleurolite	6.7
Argile	6.1
Argile bentonitique	6.8
(bentonite).....	
Argil(l)	6.6
ite	
Alumine.....	5.17
Coefficient de sensibilité au séchage.....	7.10
Coefficient	7.24
d'expansion.....	
Combinaisons chimiques nocives (nuisibles).....	5.23
Composition chimique des roches argileuses.....	5.14
Composition fractionnée des roches argileuses	5.8
Composition minéralogique des roches argileuses.....	5.1
Degré de pouvoir	7.17
agglomérant.....	
Densité.....	7.25
Densité en	7.28
vrac	
Densité moyenne	7.27
Densité	7.26
réelle.....	
Dioxyde de	5.15
silicium.....	
Dioxyde de	5.19
titane.....	
Expansion.....	7.21
Fractions aleurolitiques des roches argileuses.....	5.11
Fractions argileuses des roches	5.9
argileuses.....	
Fractions des	5.12
sables.....	
Fractions fines des roches	5.10
argileuses.....	
Gonflement.....	7.6
Humidité naturelle	7.1
Hygrométrie.....	5.6
Impuretés	5.7
Inclusions à gros	5.13
grains.....	
Indice de	7.4
plasticité.....	
Indice de	7.14
refractarité.....	
Indice de résistance au del	7.37
Intervalle de	7.20
calcination	
Intervalle	7.23
d'expansion	
Intervalle de	7.18
frittage	
Kaolin.....	6.4
Kaolinite.....	5.4
Limite de	7.3.5
résistance.....	
Limon.....	6.2
Limons	6.3
sableux.....	
Loess.....	6.9

Matière argileuse.....	5.2
Matière organique	5.24
Matière première argileuses	4.1
Minéraux argileux.....	5.3
Montmorillonite.....	5.5
Oxyde ferrique	5.18
Oxydes des métaux alcalino-terreux.....	5.22
Oxydes des métaux alcalins	5.20
Plasticité.....	7.3
Porosité.....	7.29
Porosité absolue (totale).....	7.32
Porosité close.....	7.31
Porosité ouverte.....	7.30
Pouvoir agglomérant.....	7.15
Pouvoir liant.....	7.5
Propriétés de calcination.....	7.12
Propriétés d'eau et mécaniques.....	7.2
Propriétés de séchage.....	7.7
Radio-activité.....	7.38
Refractairité.....	7.13
Résistance.....	7.34
Résistance à la fissuration	7.8
Résistance au gel.....	7.36
Retrait à la cuisson et croissance.....	7.19
Retrait à l'air	7.11
Roches argileuses.....	4.2
Roches argileuses métamorphogènes.....	4.6
Roches résiduelles argileuses.....	4.4
Roches sédimentaires argileuses.....	4.5
Schistes ordinaires.....	6.5
Sensibilité au séchage.....	7.9
Silice libre.....	5.16
Température d'agglomération.....	7.16
Température d'expansion.....	7.22

Абетковий показчик російських термінів

Алевролит.....	6.7
Алевритовая фракция глинистых пород.....	5.11
Аргиллит.....	6.6

Бентонитовая глина.....	6.8
Вещественный состав глинистых пород	5.1
Водные и механические свойства глинистых пород.....	7.2
Водопоглощение глинистых пород.....	7.33
Воздушная усадка глинистых пород	7.11
Вредные химические соединения глинистых пород	5.23
Вспучиваемость глинистых пород.....	7.21
Генетическая классификация глинистых пород.....	4.3
Гидрослюда	5.6
Глина	6.1
Глинистое вещество.....	5.2
Глинистые минералы.....	5.3
Глинистые породы	4.2
Глинистые сланцы.....	6.5
Глинистая фракция глинистых пород.....	5.9
Диоксид кремния	5.15
Диоксид титана	5.19
Естественная влажность глинистых пород.....	7.1
Закрытая пористость.....	7.31
Интервал вспучивания глинистых пород.....	7.23
Интервал обжига глинистых пород.....	7.20
Интервал спекания глинистых пород.....	7.18
Истинная плотность глинистых пород.....	7.26
Каолин.....	6.4
Каолинит	5.4
Коэффициент вспучивания.....	7.24
Коэффициент чувствительности к сушке.....	7.10
Крупнозернистые включения глинистых пород.....	5.13
Лесс	6.9
Метаморфогенные глинистые породы.....	4.6
Монтмориллонит.....	5.5
Морозостойкость глинистых пород.....	7.36
Набухание глинистых пород.....	7.6
Несыпная плотность.....	7.28
Обжиговые свойства глинистых пород.....	7.12
Общая пористость.....	7.32
Огневая усадка или рост глинистых пород.....	7.19
Огнеупорность глинистых пород	7.13
Оксид алюминия.....	5.17
Оксиды железа.....	5.18
Оксиды щелочноземельных металлов.....	5.22
Оксиды щелочных металлов.....	5.20

Органическое вещество глинистых пород	5.24
Осадочные глинистые породы.....	4.5
Остаточные глинистые породы	4.4
Открытая пористость.....	7.30
Песчаная фракция глинистых пород	5.12
Плавни	5.21
Пластичность глинистых пород.....	7.3
Плотность глинистых пород.....	7.25
Показатель морозостойкости	7.37
Показатель огнеупорности.....	7.14
Пористость глинистых пород	7.29
Предел прочности.....	7.35
Примеси в глинистых породах.....	5.7
Промышленная классификация глинистых пород.....	4.7
Прочность глинистых пород.....	7.34
Радиоактивность глинистых пород.....	7.38
Свободный кварц.....	5.16
Связующая способность глинистых пород.....	7.5
Спекаемость глинистых пород.....	7.15
Средняя плотность глинистых пород.....	7.27
Суглинки	6.2
Супеси.....	6.3
Сушительные свойства глинистых пород	7.7
Степень спекания глинистых пород.....	7.17
Сырье глинистое.....	4.1
Температура вспучивания глинистых пород.....	7.22
Температура спекания глинистых пород	7.16
Тонкодисперсная фракция глинистых пород.....	5.10
Трещиностойкость глинистых пород	7.8
Фракционный состав глинистых пород	5.8
Химический состав глинистых пород	5.14
Число пластичности	7.4
Чувствительность глинистых пород к сушке	7.9

Ключові слова:

абетковий покажчик, визначення, галузь стандартизації, іншомовний відповідник, об'єкт стандартизації, ознака, поняття, термін.